

PSIHOLOGIJA I MEDIJI - U INTERAKCIJI ODGOVORNOG INFORMISANJA

Dr.sc. Ljiljana Krneta²⁹³
Udruženje Zajedno u Evropu
Banja Luka, Bosna i Hercegovina

Rezime: Posebnu pažnju javnosti, psihologa i drugih stručnjaka izazivaju uticaji medija i novih digitalnih medija. Stalno propitivanje relacija masovnih medija i uticaja na razvoj najosjetljivijeg dijela populacije čini se bitnim segmentom komunikacije psihologije i medija. Relacije psihologije i medija prati veliki broj istraživanja, posebno medijskog istraživanja, u kom se težište promiče od problema potrošenog na praćenju medija do kompleksa problema recepcije emitovanih sadržaja odnosno njihovog uticaja na djecu. Tako se umjesto restriktivnog medijskog uticaja sve više zagovara specifičan edukacijski pristup ili sintagma odgoja za medije. Medijski odgoj, obuhvata sve relevantne oblike korištenja masovnih medija od tehničkog umijeća baratanja medijima do selekcioniranja i razumijevanja ponuđenih sadržaja. Odrastanje nove generacije u miljeu različitih medijskih sadržaja i njihovog potencijalnog uticaja, neminovno mijenja i njihovu percepciju. Istraživanja u svijetu pokazuju da 40% djece u prvoj godini gleda tv ili druge video sadržaje, a do kraja druge godine 90% djece, kod 83% djece oko 6 godine tv ekrani su svakodnevica, a doticaji sa internetom kod djece do 6 godina oko 50%...Stoga rani doticaj sa svijetom digitalnih medija i njihova rastuća prisutnost donosi brojne izazove roditeljima, vaspitačima, nastavnicima. Kako djecu i mlade u dobi intenzivnog rasta i razvoja zaštititi, su pitanja koja svakodnevno postavljamo. Dostupna istraživanja daju odgovore o ulozi i uticaju digitalnih medija, ali nam ne daju odgovore kako će se dugoročni uticaji odraziti na razvoj. Iako nam donose spoznaje o pozitivnom uticaju savremene tehnologije u ranom djetinjstvu, donose nam takođe i spoznaje o značajnim rizicima. Stoga se dijalog psihologije i medija čini neophodan u vremenu brzog razvoja digitalnih medija, kao najbržeg komunikacionog kanala prenosa informacija, u cilju izbjegavanja medijskog sljepila i podrške medijskoj pismenosti svih.

Ključne riječi: fenomeni digitalnih medija, medijski odgoj

Uvod

U promišljanu teme Psihologija i mediji, neminovno se nameće pitanje da li se mogu obrađivati psihološke teme bez psihologa. Nadalje zašto su interesantne psihološke teme, postoji li strah pri obradi takvih tema i da li je tačno da u posljednje vrijeme imamo sve više prisutnih psihologa u medijima...postoje li stalne emisije u kojima razgovaramo o psihološkim temama uz prisustvo stručnjaka iz pojedinih oblasti psihologije. Suštinsko pitanje vezano je za fenomen komunikacije medija kao posrednika u emitovanju sadržaja koji su vezani sa socijalnu percepciju, psihi, izazove koje nam nameće brz tempo savremenog života, događaji koji generiraju puno stresa i traženje odgovora na iste. Sve to otvorilo je prostor u kojem se sve više razmišlja o ljudskoj psihi, načinima kako se ona može rasteretiti, kako se mogu pronaći odgovori i na svakodnevna pitanja, jer neizvjesnost je ta koja otvara mnoštvo pitanja.

Iz navedenih i drugih razloga psihologija, kao naučna disciplina dobija sve više na značaju, a bitno pitanje koje se ovdje postavlja je brendiranje struke i pojedinaca, strukovnih udruženja i saradnje sa najvažnijim kanalom komunikacije prema javnosti, a to su mediji u svim svojim formatima. U ovom radu navešćemo niz primjera uspješne saradnje sa medijima i digitalnim medijima, koji su temelj saradnje i odgovornog informisanja kroz sadržaje Udruženja Zajedno u Evropu, Banja Luka, BiH, koje

²⁹³ krneta.ljiljana1108@gmail.com

djeluje 15 godina. Kroz istraživački opus dr.sc. Ljiljane Krneta, obrađene su i publikovane knjige i zbornici Udruženja Zajedno u Evropu, koje je tokom niza godina okupilo veliki broj stručnjaka različitih profila iz regiona, Evrope i svijeta na sadržajima ne samo psihološkog karaktera, nego i bitnim temama savremenog života u kojima se uspješno spaja teorijsko i praktično znanje, ali se i brendira Udruženje, kao aktivan sudionik savremenih zbivanja, u kojem mediji igraju jako važnu ulogu.

O medijima iz ugla psihologije

Živimo u vremenu, u kom mediji imaju veliki uticaj na svakodnevni život. Svuda su oko nas. Primjetna je začuđujuća količina preplavljujućih posredovanih informacija. Neki teoretičari medija ističu da je ogromna količina verbalnog i vizuelnog materijala tolika, da nas vodi u stanje *dezorijentisanosti i (ili) sljepila za medije*. I upravo iz tih razloga je neophodno da posjedujemo određenu *medijsku pismenost*, no da li je to uvijek moguće? Kakve odgovore dobijamo, tokom niza godina o negativnoj reputaciji medija. Psihologija je do danas proizvela obimne studije o štetnom uticaju medija na ljudsko ponašanje (Džajls, 2010.) No, da bismo razumijeli relacije medija i psihologije, medijske kulture, neophodno je razumijevanje socijalnih uticaja, vremena i prostora u kom se javljaju i novi mediji. Posmatrajući civilizacijski, istorijski, i tehnološki napredak društva koji je veoma brz, ali je nesporno bitan različit doživljaj medija od strane pojedinca, koji se mijenjao tokom epoha. U tom smislu, važan je cilj psihologije medija da nas učini malo više svjesnim načina na koji mediji utiču na naš svakodnevni život. Inka Eldan (2021) je to sažela u jednoj rečenici „mediji su nam prozori u svijet, a u isto su vrijeme zidovi-“ nagrađeni film „Prozor u zid“, -Festival medijske pismenosti, Varaždin.

U sklopu promišljanja o uticaju medija i istraživanjima u psihologiji medija, neophodan je pluralistički pristup, kako bismo dali cjelovite odgovore, jer medij je poruka. Da bismo razumijeli, potrebna nam je medijska pismenost, jer ukazuje na relacije savremenih medija i kako se ponašamo (trajno ukorijenjene ljudske karakteristike) danas. O fenomenima „dobrih i loših medija“ iz ugla psihologije medija, potrebno je naglasiti vrijeme i paradokse pandemijske krize „Covid-19“, vrijeme koje je potpuno promijenilo način života i svakodnevnicu svakog pojedinca. „Novo normalno“, donijelo je sa sobom sve prisutnu medijsku realnost i izazove, na koje imamo ili još uvijek tražimo odgovore: <https://www.ljiljanakrneta.com/mediji/> O uticaju medija na obrazovanje u vremenu pandemije Covid-19, u Banjoj Luci, je 30.01.2021. godine u organizaciji Udruženja „Zajedno u Evropu“, Evropa Talent Point, uspješno održana online 2. Međunarodna naučna konferencija „*Percepcija sadašnjosti i vizija budućnosti*“, koja je okupila stručnjake iz Evrope i regiona u cilju razmijene mišljenja, davanja dobrih primjera obrazovnih praksi, istraživanja i teorijskih pristupa u pandemijskoj krizi Covid-19., ali i perspektive u bliskoj budućnosti.

No, u radu Udruženja Zajedno u Evropu, aktivanost je nastavljena i poslije Covid-19, organizacijom treće Međunarodne naučne konferencije „*Podrška darovitim-pokreni promjenu*“ i nizom webinara i simpozijuma. Iz analitike statistike, koja se vodi za svaku temu, primjetan je broj od 217 pratilaca svakodnevno, i preko 30000 pregleda i pozitivnih komentara, što upućuje na informisanost o značaju tema koje su aktuelne i realizovane. Dugogodišnji stručan rad i realizacija sadržaja Udruženja, doprinijeli su popularnosti ovog vida komunikacije, on-line, jer je to za sada, mogućnost da predstavimo javnom mnijenju istaknute stručnjake u različitim oblastima ljudskog djelovanja i odgovorno informišemo javnost o ciljevima i zadacima Udruženja. Mediji (televizija i radio) i društvene mreže su nam veoma važno polje djelovanja, putem kojih komuniciramo sa javnošću. Taj komunikacioni kanal medija uopšte, a posebno digitalnih medija nam omogućava ne samo brzu konekciju, nego i najbrži način plasiranja sadržaja i odgovornog informisanja. Na taj način, širu javnost upoznajemo sa veoma važnim temama koje su u fokusu obrazovanja i vaspitanja, uspješne komunikacije i saradnje sa sličnim udruženjima u regionu i Evropi, s ciljem razmjene mišljenja i iskustava, uvažavajući *kontekst i autentičnost svakog ponašanja*. Djelovanje Udruženja putem međunarodnih simpozijuma, webinara, online, okupilo je više od 60 istaknutih stručnjaka i praktičara, te izdavanjem zbornika i priručnika na taj način doprinijelo objektivnijem informisanju o

radu Udruženja Zajedno u Evropu. <https://www.facebook.com/p/Holisti%C4%8Dki-pristupi-obrazovanju-Holistic-approaches-to-education-100063728310882/>.

Posebno interesantan je psihološki program DA RASTEMO ZAJEDNO, koji se realizuje pune 4 godine. Ovaj program je namijenjen svima koji se bave vaspitnim djelovanjem i uticajima na djecu i mlade, okupljajući roditelje, vaspitače, učitelje, nastavnike i profesore na svim nivoima sistema vaspitanja i obrazovanja. Osnovni ciljevi ovog programa i rada Udruženja vezani su za podizanje svijesti pojedinaca u društvu o značaju darovitih i talentovanih, njihovom položaju u društvu, edukaciji roditelja i vaspitno-obrazovnih radnika u svim područjima stvaralaštva i zaštite mentalnog zdravlja, afirmisanju naučnog pristupa darovitosti i kreativnosti, uticajima društvenih medija i psihološkoj dobrobiti djece i mladih, učešće na međunarodnim skupovima diljem regiona i Evrope, s ciljem afirmacije rada Udruženja i postignutih rezultata. Kroz godine saradnje imali smo veći broj partnera; ICIE-međunarodni centar za inovacije u obrazovanju, Ulm Njemačka, Visoka škola „Mihailo Palov“ iz Vrsca, Nezavisni Univerzitet Banja Luka, Centri izvrsnosti Varaždinske županije, Akademija nauka i umjetnosti Republike Srpske, BiH, Javni servis Republike Srpske, Sladoboni-knjižara Kultura, Univerzitet Paris Descartes i dr.

Učesnici u programu DA RASTEMO ZAJEDNO-prof. dr.sc. Vlad Galaveanu, Univerzitet Irska, Dublin, dr. Monita Leavitt, internacionalni stručnjak za darovite iz SAD, prof. dr. Ante Kolak, Univerzitet Zagreb, Hrvatska, dr.sc. Vesna Ivasović, Zagreb, Hrvatska, Društvo Primorsko-goranske županija, Hrvatska psihološka komora, Gradska knjižnica Rijeka, dr.sc. Ljiljana Krneta, Banja Luka, Bosna i Hercegovina, akademik prof. dr. Ljupče Keverski, Univerzitet Sv. Kliment Ohridski, dr. Danica Veselinov, Vršac, Srbija, Lea Ivančević Žic, Rijeka, Andrijana Radinović, specijalist, Podgorica, Crna Gora, ing. Lina Dečman Molan, prof. ŠKC Kranj, Slovenija, mr. Matej Plavček, Rijeka, Hrvatska, Gabrijela Bundalo, prof. razredne nastave, Tuzla, BiH, Jelena Stojiljković, prof. Beograd, Srbija, mr. Ljiljana Krstevska, Skopje, Severna Makedonija, Biljana Loteska, prof. Skopje, Severna Makedonija, mr. Emina Hot-Šljuka, Univerzitet Istočno Sarajevo, Jovana Kurbalija, Univerzitet Banja Luka. Veliko interesovanje za predavače i teme koje se realizuju u programu DA RASTEMO ZAJEDNO, nas obavezuju i motivišu na dalji rad. Zahvaljujući timu koji sačinjavaju Gabrijela Bundalo, profesor-mentor, Aleksandra Šević, doktorant, Irena Djukić, profesor engleskog jezika i književnosti, Jovana Kurbalija, Radić Živana, Igor Krneta i moja malenkost, godinama uspješno ostvarujemo postavljene ciljeve i zadatke.

Komunikacija, mediji i daroviti

Posebno ističemo Međunarodni simpozijum „Komunikacija, mediji i daroviti“ koji će se održati u okviru 8. Festivala Psihologije i medija, 21-23.05.2025. u Rijeci. Uvodničari ove vrlo intresantne teme su – prof. dr. Zorica Tomić, kulturolog i prof. dr. Filološkog fakulteta, Univerziteta u Beogradu, koja će otvoriti simpozijum temom „Komunikacijom protiv haosa“ i akademik prof. dr. Grozdanka Gojkov, Srpska akademija obrazovanja, Beograd, izuzetan stručnjak, koja će iz bogatog naučnog i istraživačkog opusa o darovitima, govoriti o temi „Veštačka inteligencija-dometi i ograničenja u podsticanju izvrsnosti darovitih“. U diskursu teme uključuju se; prof. dr. Svetlana Kurteš, Univerzitet Madeira, prof. dr. Drako Lončarić, Univerzitet Rijeka, prof. dr. Mojca Jurišević, Univerzitet Ljubljana, prof. dr. Ljupče Keverski, Univerzitet Sv. Kliment Ohridski, prof. dr. Nebojša Macanović, Univerzitet Banja Luka, dr.sc. Miroslav Huđek, Varaždinska županija, dr. Milan Hosta, Ljubljana, dr.sc. Ljiljana Krneta, Banja Luka, Maja Nogo, ATV Banja Luka. Jovana Kurbalija, Univerzitet Banja Luka, Maja Leko, Univerzitet u Amstredamu.

Cilj petog Međunarodnog simpozijuma je podsticanje komunikacije koja treba da unaprijedi naše vještine komuniciranja uopšte, komuniciranja sa medijima i fenomenom darovitih. Sučeljavanje u komunikaciji mladih i odraslih putem medija i društvenih mreža u diskursu ne samo da daje odgovore na ova važna pitanja nego otvara i mnoga pitanja o rizicima i dobrobiti društvenih medija. Da li smo kao društvo spremni odgovoriti i dati odgovornu interakciju u polju psihologije i medija, zastupamo holistički pristup komunikaciji koji temeljimo na pitanju „zasto“ su nam važni drugi i komunikaciju dobronamjernosti. Osim podsticanja dijaloga o ovoj važnoj temi, otvorit će se mnoga pitanja o

važnosti medija, komunikacije koja je sveprisutna, percipirana kao veoma složen fenomen, kao i fenomen darovitosti. Dovesti u relacije sva tri pojma čini se zanimljivim iz više uglova, holistički prići ovoj tematskoj cjelini u okviru Festivala, provocirajući vrijeme u kojem živimo, u kojem je jak utjecaj socijalnih faktora i konteksta u kojem živimo, čini se nemogućim, bez odgovara na pitanje kakvu komunikaciju danas imamo, znamo li komunicirati, kako komuniciramo sa različitim medijima (internet, društvene mreže, televizija, umjetna inteligencija...) , kakvu komunikaciju negujemo?

Prof. dr. sc. Tomić (2024) : „Čini se da se sve manje snalazimo u komunikaciji, da nam drugi nisu važni , pa čak ni mi sami sebi, često se uzajamno ne razumemo i još se na to postepeno navikavamo. To je očigledan pokazatelj haosa u kojem nastojimo da preživimo. Komunikacija može biti jedina slamka spasa.“ Na temelju holističkog pristupa komunikaciji, prof. dr Tomić, je kreirala MapTer- jedinstveni metod vođene komunikacije, kojim se efikasno rešavaju problemi u komunikaciji.

Nezaobilazna tema, u okviru ovog diskursa su uticaji i komunikacija sa darovitima, iz ugla vještačke inteligencije, kao medija koji nesumnjivo privlači mnogo pažnje, jer je sve više konferencija i istraživanja, kod nas i u svijetu, koji daju različita tumačenja o socijalnoj percepciji i kreativnosti. Jer, daroviti pojedinci predstavljaju ključni resurs za napredak nauke, tehnologije, umetnosti i drugih oblasti. Istovremeno, smatra se da razvoj veštačke inteligencije (AI) otvara nove mogućnosti u obrazovanju i usmeravanju darovitih ka postizanju vrhunskih rezultata. Svi koji se bave darovitima, upućuju ka traganju za odgovorima na pitanja: kako AI može doprineti identifikaciji, podršci i razvoju darovitih, ali i kakvi izazovi i ograničenja postoje u tom procesu (Gojkov, 2025.).

Šta kaže neuronauka o tome? Pitanja su brojna, a nezaobilazan je uticaj različitih medija i komunikacija sa istim. Mogućnosti su brojne, no kritičko i kreativno razmišljanje darovitih, smatra se dragocenim u proceni kvaliteta odgovora veštačke inteligencije. U regionu imamo primjere dobre prakse koji pružaju dragocene odgovore na pitanja komunikacije sa darovitima i AI. U okviru teme „Komunikacija, mediji i daroviti“, uključili smo i mlade, koji će na svoj način doprinijeti diskursu ove važne teme. Sve detalje programa 8. Festivala Psihologije i medija, možete pratiti na linku, https://89b57bf7-3364-4b6b-9db9-ad51df517bee.filesusr.com/ugd/d2be8d_fc2a02ac9b2044c7819744b932eb8b20.pdf a na linka Holistički pristupi obrazovanju, <https://www.facebook.com/p/Holisti%C4%8Dki-pristupi-obrazovanju-Holistic-approaches-to-education-100063728310882/> pratite sve detalje o Medjunarodnom simpozijumu „Komunikacija, mediji i daroviti“ koji organizuje Udruženje Zajedno u Evropu, Bosna i Hercegovina.

Iz ugla psihologa

„Zašto“ je važna saradnja i dobar dijalog sa medijima? To je pitanje koje zahtijeva ozbiljnu pažnju. Kao što smo rekli, važno područje djelovanja i aktivnosti Udruženja Zajedno u Evropu, jesu mediji , uopšte društveni mediji, jer predstavljaju najbrži komunikacioni kanal informisanja. Živimo u digitalnom vremenu, koje u biti veoma brzo mijenja svakodnevnicu svih, a posebno osjetljiva populacija su djeca i mladi. Uticaji socijalnih faktora u kontekstu življenja, neodvojivi su dio socijalne percepcije i načina na koji komuniciramo našu realnost , Krneta, Lj.2024. Riječ stručnjaka psihologa, filozofa, naučnika i svih drugih profila, u komunikaciji sa medijima, otvara prostor za objektivnije i odgovornije informisanje javnog mnijenja. Tim se na neki način izbjegava dezorijentisanost i sljepilo velikog broja informacija, stvarajući klimu uspoješnog dijaloga i kritičkog mišljenja. Medijska pismenost je neophodan uslov svih, za bolje razumijevanje mas medija i društvenih medija, jer društvene mreže i internet nude mnoštvo informacija , u kojima se danas gubi pravi autoritet znanja i nemogućnost da se odupremo stalno prisutnoj komunikaciji. Stoga se kao prioritetan zadatak postavlja kako vaspitavati djecu i mlade za psihološku otpornost suočavanja sa interentskom komunikacijom putem društvenih mreža i digitalne tehnologije. Tu prije svega mislimo kako povećati psihološku otpornost mladih ka cyberbullying, izloženosti neprimjerenim sadržajima i digitalnoj preopterećenosti. Ključni za izgradnju otpornosti su - emocionalna regulacija, socijalna podrška, digitalna pismenost i sposobnosti kritičkog promišljanja. Akcenat je na preventivnom djelovanju, razgovoru i ulozi roditelja, ulozi škole i stručnjaka za mentalno zdravlje i svih institucija, koje

omogućavaju podršku djeci i mladima, kako bi shvatili da je virtuelni svijet samo jedan dio odrastanja i ličnog razvoja, a primat je na razvijanju zdravih navika i očuvanja cjelokupnog zdravlja djece i mladih.

U tom području je velika uloga psihologije i psihologa kao brenda, koji ostvaruju uspješan dijalog sa medijima različitih formata.

Zaključak

Danas sve češće govorimo o medijskom uticaju i digitalnoj tehnologiji, koji u biti mijenjaju svakodnevni život djece, mladih i odraslih. Neophodno je razumijeti kontekst savremenog okruženja, koji je potpuno drugačiji od konteksta od prije 20 ili 30 godina. Suočeni sa činjenicom jakog uticaja socijalnih faktora na socijalnu percepciju, neminovno se nameće pitanje uticaja medija i različitih izazova sa kojima se suočavamo. Posebno osjetljiva populacija su djeca i mladi. Istraživanja u svijetu i kod nas ukazuju na veliku prisutnost različitih medija u svakodnevnoj komunikaciji. Način na koji reagujemo i čemu poklanjamo pažnju pod uticajima medija su bitna pitanja odrastanja djece i mladih. Suočeni sa mnoštvom izazova i posljedica po mentalno zdravlje i normala razvoj ove najranjivije skupine, posebno mjesto zauzima psihologija kao naučna disciplina i uloga psihologa u medijima. Da li imamo i u kojoj mjeri uspješan dijalog i komunikaciju sa različitim medijima, pokazuju analize i istraživanja ovog fenomena. No, pažnja je sada više usmjerana na sadržaje koji se prate i njihov uticaj na ponašanje, nego vrijeme provedeno pored ekrana različitih vrsta.

U okviru djelovanja Udruženja Zajedno u Evropu, Bosna i Hercegovina, naveli smo niz primjera na koji način preventivno realizujemo aktivnosti vaspitnog djelovanja i edukacije roditelja i vaspitno-obrazovnih radnika, uključujući različite stručnjake iz regije, Evrope i svijeta. Spajajući teorijsko-praktični dio, posebnu pažnju smo poklonili saradnji i dijalogu sa medijima i kroz različite formate realizovali veliki dio aktivnosti, prezentujući postignute rezultate. Osim medija, realizovali smo 5 Međunarodnih konferencija, objavili 4 Zbornika radova i knjige, a detalji svih aktivnosti se nalaze na fb Holistički pristupi obrazovanju. <https://www.facebook.com/p/Holisti%C4%8Dki-pristupi-obrazovanju-Holistic-approaches-to-education-100063728310882/> Od izuzetne važnosti je komunikacija sa mas medijima i društvenim medijima, jer riječ stručnjaka vodi objektivnijem i odgovornijem informisanju i podsticanju psihološke otpornosti djece i mladih.

Literatura:

- Džajls, D. (2011). *Psihologija medija*, Clio, Beograd
- Gojkov, G. (2025). Impulsi za 31. Okrugli sto *Daroviti i veštačka inteligencija-izazovi i ograničenja u podsticanju izvrsnosti darovitih*, Visoka škola „M. Palov, Vrsac
- Krnet, Lj. (2024). *Mediji su prozor u svijet, a u isto vrijeme zid*, https://mail.google.com/mail/u/0/#advanced-search/subset=all&has=Program+7.Festivala+psihologije+i+medija+Opatija+2024&within=1d&sizeoperator=s_sl&sizeunit=s_smb&query=Program+7.Festivala+psihologije+i+medija+Opatija+2024?projector=1
- Tomić, Z. (2024). *Preživeti kaos, -filozofski vodič kroz veštinu komunikacije*, Laguna, Beograd
- Linkovi
- Una tv-<https://unatv.una.rs/video/popodne-bih-gost-psiholoskinja-ljiljana-krnet.19.02.2024>.
- <https://www.facebook.com/atvjutro/videos/1295477361525991/> Bizarni „Paracetamol challenge“, 5.03.2025.
- ATV BL-<https://www.facebook.com/atvjutro/videos/586002844415618> Međunarodni dan nadarene djece, 21.03.2025.
- JSRTRS - <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063728310882>, Kvadrat na znanje, naučno-obrazovna emisija
1. K3 -<https://www.youtube.com/watch?v=IwsXC1tH2zk>, Prof. Ljiljana Krnet: Važno je prepoznati, razumijeti i usmjeriti darovitu djecu – Početak dana K3
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1122720626528871&set=a.753822136752057>, 25.11.2024.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1133237698810497&set=a.753822136752057>, ATVE BL
<https://www.facebook.com/profile.php?id=100063728310882>, Depresija-doživljaj tijela, 31.maj, 2025.

ATV BL <https://www.facebook.com/atvjutro/videos/1444847966127309>, Ekranizam, 15.02.2025.

ATV BL <https://www.facebook.com/atvjutro/videos/415395380856756>, Talentovana djeca, 20.02.2024.

JSRTRS-Jutarnji program

https://www.google.com/search?q=dr+ljliljana+krneta&sca_esv=05840628ad2f73a0&rlz=1C1GC EU_enHR1161HR1162&sxsrf=AHTn8zrlwrLkpb6fsebDepwshaE3X6PguQ:1747224147226&ei=U4YkaMDFDfmFxc8PoPSk2Q8&start=20&sa=N&sstk=Af40H4V8sc7uqn71aH_VsG3DgGziDFzmE6DbdaKrsfOH9CQtHJWpFXbjFFIpNHfP--MtPBkSfaTi52cRvWss-nv1TqLKp2meJEp0_Jy1fhKE3cLfMblSOxtEQmiDgmO_dO3f&ved=2ahUKEwiAu42V9aKNAX5QvEDHSA6Kfs4ChDy0wN6BAGJEAk&biw=1242&bih=552&dpr=1.1#fpstate=ive&vld=cid:17a33812,vid:zfvUL4OZtPw,st:0, 20.03.2022.

PSYCHOLOGY AND MEDIA - IN THE INTERACTION OF RESPONSIBLE INFORMATION

Summary

The influence of the media and new digital media attracts special attention from the public, psychologists, and other experts. The constant questioning of the relations between mass media and their influence on the development of the most sensitive part of the population seems to be an important segment of the communication of psychology and media. The relations between psychology and media are followed by a large number of studies, especially media research, in which the focus is shifted from the problem of time spent on media monitoring to the complex problems of the reception of broadcast content, i.e., their influence on children. Thus, instead of restrictive media influence, a specific educational approach or the phrase of media upbringing is increasingly advocated. Media upbringing includes all relevant forms of using mass media, from the technical skill of handling the media to the selection and understanding of the offered content. Growing up in a milieu of various media content and their potential influence inevitably changes their perception.

Research in the world shows that 40% of children in the first year watch TV or other video content, and by the end of the second year 90% of children, 83% of children around 6 years old watch TV screens every day, and contact with the Internet in children up to 6 years old is about 50%; therefore, early contact with the world of digital media and their growing presence brings numerous challenges to parents, educators, and teachers. How to protect children and young people at an age of intensive growth and development is a question that we ask every day. Available research provides answers about the role and impact of digital media, but does not give us answers about how the long-term impacts will be reflected in development. Although they bring us insights about the positive impact of modern technology in early childhood, they also bring us insights about significant risks.

Therefore, the dialogue between psychology and the media seems necessary in a time of rapid development of digital media, as the fastest communication channel for transmitting information, to avoid media blindness and support media literacy for everyone.

Keywords: digital media phenomena, media education